

בית מדרש

בשבילי המועד

419

ראש השנה תשפ"א

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	6:51
Brooklyn, NY	6:40
Chicago, IL	6:33
Houston, Texas	7:04
Johannesburg, S. Africa	5:44
Lakewood/Deal, NJ	6:41
London, UK	6:52
Los Angeles, CA	6:36
Manchester, UK	7:01
Monsey, NY	6:41
Montreal, Quebec	6:40
Passaic, NJ	6:41
Toronto, Ontario	7:03
Yerushalayim	6:05
Zurich, Switzerland	7:13

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

שבת רה תקיעות בירושלים בשבת

שופר בשבת, גזר חכמים שלא לתקוע, אלא בב"ד. ומבוא בר"ף. ודיק מזה הראש זמ"ל להר"ף דא"צ ב"ד של סמוכים, אך הביא דתלמידיו לא נהגו אחריו. וע"ע חינוך מצוה ת"ה שהר"ף תקע. אבל ברמב"ם פסק דאין תוקעים אלא בב"ד של סמוכים.

אכן מבואר במשנה שתקעו בירושלים. והנה לרש"י מתחילה בזמן המקדש לא היו תוקעין אלא במקדש משום שיש שבת במקדש, והוא דאמרו במשנה שתוקעין בירושלים ובל סמוך לה היינו דוקא לאחר שגלתה סנהדרין מבהמ"ק, ועדיין לא יתקן ריב"ז שתוקעין ביבנה, ונ"מ היה ב"ד בירושלים ואז היה מעלה בירושלים, וכמ"ש מהרש"א בסוגת תוס'. ולרש"י המעלה של ירושלים לא שייך בזה"ל, דלכא הוה כוון יבנה דתולה בב"ד. (ואם כוונת רש"י שהמעלה של ירושלים הוא דוקא לפני החורבן לכא קשה ברש"י מרש"א לסיפא, ולא פ"י כמו שהביאו תוס' בשמו, וע"ל לר"מ פ"ב משופר. וע"ל פ"י ולר"מ פ"ב משופר וט"ו"א והערות על הט"ו"א).

אבל הרמב"ם פ"י דמתחילה בזמן המקדש היו תוקעין בכל ירושלים, ולדבריו א"ש כל המשנה דקאי על זמן אחד בירשא לענין מקדש ובסיפא לענין ירושלים. (וע"ל חינוך ת"ה שכתב שהקורא יבחר בין השיטות). ולדעת הרמב"ם ל"כ אין הטעם משום אין שבת במקדש, וכבר ר' עקיבא וצ"ל הטעם משום קדושת המקום. ולפ"י נכב דבזמ"ל בירושלים א"צ ב"ד כלל דהרי קדושת ירושלים לא בטלה.

מיהו זהה בס' עיר הקודש והמקדש דגם להרמב"ם היינו דוקא לפני תקנת ריב"ז דתולה בב"ד, ולכן כדי שיהיה מקום של תקיעה תלו בירושלים, אבל אחר זה תולה דוקא בב"ד. ודיק כן גם בלשון המשנה שאמרו ועוד זאת היתה ירושלים יתירה וכו' ומשמע דהיינו לשון עבר. וכ"כ הרמב"ם פ"ב משופר ת"ה לח להדיא תנאי שיהיה ב"ד הגדול בירושלים. וע"ל עיר הקודש והמקדש פ"ב בשבת תרמ"ב תקע הגאון ר' עקיבא יוסף שלינגר זצ"ל (חזן ר' הלל קולומיייר זצ"ל). ומביא עדות שהגאון ר' שמואל סלט אמר דמי ששאל אותו מורה לו לא לתקוע אבל אינו מערער למי שהולך לשמוע התקיעות. והגאון האד"ת אמר למחבר ס' תל"ב בשנת תרס"ה שאם יתקע עוד פעם ילך בעצמו לשמוע. (מיהו בסיפור המעשה שם בס' עיר הקודש והמקדש משמע טעם האד"ת כי אמר שהחלש ואינו יודע אם ישמע עוד תקיעת שופר בחייו, וכך הוה משה, אבל לא היה עושה כן בכל שנה).

ועוד כתב ר' עקיבא יוסף, דמלבד מה דז"ל כן להרמב"ם, מותר לתקוע גם לחולקים עליו. וע"ש שכתב דל"כ לא ביטלו המצוה לגמרי (ול"מ שאחרים יש להם לבא לשמוע, וע"ל רשב"א ועוד) כיון שהיה עשה דרבים ורוחה איסור דרבנן ועוד דהרי כתבו הר"ן וט"ו"א שתקעו לתקוע בב"ד כדי שלא לבטל המצוה לגמרי וע"ל לא ביטלו המצוה לגמרי, ועוד כי השע"מ כתב דא"א להם לבטל דין המפורש ביהודה וכן דוחיקה אפילו בשבת. וכ"כ כתב דגם הרמב"ם סובר כהר"ף ומה שכתב סמוכים הוא רק דכתחלה ואינו מעכב. (ונראה כוונתו דב"ד סמוכים אין חיוב תקיעה אבל גם אין איסור). וכתב עוד דברבים אין חשש שמא יעבידו כמבואר בשבת קמ"ז באלגותיות, ועוד דירושלים שאני לדעת הרמב"ם וא"צ ב"ד כלל, ועוד דבזמ"ל אין לנו הר"ף, ועוד הביא דמתירין על הצרות אפילו בשבת, ועוד דלפי הסמ"ג כל החשש הוא רק שמא יעבידו אחר שקיים המצוה (וע"ל מ"ז ח"ה) ולזה יש עצה להצניע השופר אחר התקיעות ביד ב"ד. וע"ש בס' עיר הקודש והמקדש מה שהשיב על כל גנותיו. (והביא סמ"ק תקל"ז ב' דמפורש איפכא דאין מתירין על הצרות בשבת).

וע"ע מ"ז ח"ו סוסי"ח ח' ב"ח"א אחד ביעלה שתקע בשבת בצינעא ולא השלים שנתו. וע"ל חוברת תל תלפיות על ע"ה תרס"ו שהארץ בכל הענין. והביא שרבו לתקוע בבבל"ז ריב"ז בירושלים, שהוא היה מייסד התקנה של תקיעות בב"ד. וע"ל ש"ת התעוררות השופר א"א קפ"ז (בדפוס חדש ח"ה שפ"ה) שיצא נגד הענין. (ועד כאן, לפי הפשוט וכל הטעם משום גזירה, לא על גלויי ה"ה ס"ה ל"ט בשם ס' תנאי שכתב דהא דאין תוקעין הוא מ"ה, ודיק כן מקרא, ומה שאמרו שמא יעבידו הרי רבה גופיה מפרש להו ארו. וכ"כ בשבילי הלכות ר"ח). וע"ל תורה ששמה תלו דטעם מורח ח"ה היה משום דא"צ שופר בשבת, (ונק"ל בבני שישכר מאמר ט' על שבת) אלא טעם זה לא יספיק להחמין ישראל ולכן הוכרחו לעשות טעם אחר.

(וכעין דבריו על ג"ה ל"א כי אין ב"ד של מעלה יושבים ב"ה בשבת גזירה שמה יתבוא. וע"ש לפרש בה הפסוק תקעו בחודש שופר וכו' והא דאין שופר בשבת הוא, כי חוק לישראל הוא, כדכתיב שם שם לו חוק ומשפט). וע"ע ענין יסוד זה ב"ה ל"א ע"ה ע"ה לחודש אלול משום צורך יקיקא וא מתיא, וכ"ל ר"ח כי ידעו כן כפי המסורת משום סוד העיבור ואמרו הטעם משום יקיקא וא מתיא.

זכרי הבחינו

נפטר כבר בראש השנה

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה (פיוט 'ונתנה תוקף').

פעם בימים הקרים של חודש שבט, מחמת הצינה נפל למשכב בחולי הריאות אברך צעיר לימים, עד שהשיב נשמתו ליוצרה. נענה מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל ואמר:

זכרי הימים

מלכויות - כבוד מלכות

כאשר ראש ממשלת פולין ערך מסע ביקורים ברחבי מדינתו, הגיע גם לאזור העיר מיר. תושבי הסביבה באו לקבל את פניו ועשו לו כבוד גדול כיהא לכבוד המלכות.

מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליוואויץ זצוק"ל התייחס לכך בשיחתו בפני בני הישיבה ואמר, כי עם כל הכבוד הגדול ברוב פאר והדר שעשו בני המקום לראש המדינה, עדיין אין זה נחשב לביטוי אמיתי של המושג 'כבוד מלכות'.

אם תרצו לדעת מהו 'כבוד מלכות', צאו וראו מה קרה באותה עת כאשר ביקר ראש המדינה בעיר לכוביץ הסמוך לה למיר.

אחד מתושבי לכוביץ היה חבוש בבית האסורים ונגזר דינו למיתה. כששמעה אשתו שראש המדינה אמור לבקר בעירם, הלכה וישבה על אם הדרך, וכ שהופיעה פמליית ראש המדינה נפלה לרגליו בהכנעה גמורה, וממעמקי לבה התחננה אליו בקול בוכים ואמרה: "אתה ראש המדינה, אתה כל יכול, ורק בידך תלויים חיי בעלי, אינני זהה מכאן עד שתחון את בעלי ותסיר מעליו את

וכי חושבים אתם שאברך זה מת עתה בימות הצינה וממנה נחלה ונפטר? הרי הוא כבר 'נפטר' בעת שהחמה יקדה בראש כל אדם בתוככי המחזור של ראש השנה... (שם הצטנן כי תפילתו הייתה בקרירות).

ואין הכוונה בסיפור זה להרפות ידינו ח"ו, אלא אדרבה, הבה נרבה במער שים טובים, ונוסיף בתפילה, ואז ישמע הקב"ה לקול שוועתנו וננצל מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, ואך טוב וחסד ירדפנו כל הימים.

מתוך באר הפרשה

גזירת דין המיתה שתלויה על צוארו. - זהו 'כבוד מלכות' אמיתי. כל אופן אחר של 'כבוד מלכות' הוא אינו אמיתי אלא חיצוני ומדומה.

'כבוד מלכות' הוא, כאשר אדם יודע ומרגיש בכל לבו ונשמתו שחייו וכל אשר לו תלויים אך ורק ביד המלך, וכי הוא נתון לחסדו של המלך. את ההרגשה הזו הוא מראה לפני המלך בהיכנעו לפניו, בהתבטלותו המוחלטת לפניו, ובעשותו את רצון המלך, כדי שהמלך בראותו את נתינו הנאמן ייטיב חסדו אתו.

זה ענין ה'מלכויות' בראש השנה - "כדי שתמליכוני עליכם". לא די בידי עה ואמונה סתמית וכללית על מלכות ה' בעולם, לא די ב'כבוד מלכות' חיצוני, עיקר יסוד ה'מלכויות' הוא להגיע ל'כבוד מלכות' אמיתי, לידיעה והרגשה פנימית כי כל חיותנו וכל אשר לנו תלויים אך ורק בקב"ה - הוא המלך, הוא הדיין והוא החותך חיים לכל חי. לכן רק אליו אנו נושאים עינינו ביראה ובאימה, מצפים ומייחלים בכיליון עיניים שיחון אותנו לטובה. כדי שיטה עמנו חסד ויחון אותנו לטובה, אנו מגלים כלפיו נאמנות מר חלטה, כניעה והתבטלות גמורה, ומקבלים עלינו את האבה וברצון עול מלכותו, וכל אשר יצווה עלינו נעשה מתוך מורא וכבוד מלכות גם יחד.

דברי התעוררות

זה היה, אין שום תעורבות, אנו צריכים להתכונן לעולם חדש לגמרי. זה נראה לנו מוזר, אבל הגיע הזמן, הקב"ה בחן כל אחד איך הוא קיים לבד, בלי מניינים, בלי ישיבות, בלי חברים, בלי משפחה, כמעט בלי תנאים. בא נראה כל אחד כמה הוא יציב וכמה הוא נשען על חברה והרגל ותדמית וכו'. לוקחים לנו את הכלים והתנאים הבסיסיים, החברתיים, הכלכלות קורסות, כל הכחי ועוצם ידי מתנפץ לרסיסים, נשארנו לבד עם הקב"ה, אנשים רחוקים מיר"ש פתאום למדו שפת האמונה, פתאום האין אונים מדבר מתוכם יש בורא עולם. אנו עוברים כעת מתקופת יחידות לתקופת הכלל, וצריך לדעת שאנו נבראו כחטיבה אחת ולא כהרבה פרטים שונים. אדם יחידי נברא, כי אדם הראשון כלל את כל הכלל, וכל חלק הוא חלק מהחטיבה כולה, רק שבסוף הוא עתיד לחזור להיות אחד. בעוה"ז א"א להיות אחד כי רק ה' אחד ושמו אחד. בתחילה עלתה במחשבה ליבראות שנים, כי הוא נברא והוא מורכב, אבל לעתיד לבוא כל אחד הוא לבדו לגמרי, הוא עם יחידו של עולם, ובעוה"ז קשה לנו להיות בדד.

מה חובתנו בשעה זו, העיקר הגדול שהוא צור מחצבתנו, הוא תורת אלקים שזהו ידיעת צור העולם. בחז"ל מובא דבר נורא, שמי שסופר ספירה ומגיע למתן תורה כראוי, אין צריך לבא בדן בר"ה. הדברים תמוהים מאוד, הכוונה הפשוטה היא, שהרי התורה היא עץ החיים ובחיים אין הפסקים ואין מציאות של היפך החיים, קטלא פלגא קטלא כולא. ר"ה בא לתקן את האפשרות של רע, את עץ הדעת טוב ורע. מי שכל כולו שוחה בים התלמוד, דבק בעץ החיים, אין אצלו תפיסה של חטא, בראתי לו תורה תבלין זה כח אדיר, זוהי הסגולה הטובה ביותר.

הגרמ"י לנדא שאל לחזו"א מה יש סגולה ליר"ש, אמר לו החזו"א תורה, ושאל שוב ואמר

אותנו ואנו צריכים להתעורר ולחזק עצמינו. הרי רואים בחוש שאין מקרה בעולם, וקצת פה ושם הקב"ה מסתיר וקובע מעין כללים וחוקי הטבע, אבל כיום רואים בחוש שלעולם יש יוצא דופן ואין שום כללים רק הוא דבר על טבעי לגמרי.

אנו עוברים תקופה שלא היתה מימות עולם, האירו ברקיו תבל ראתה ותחל הארץ הרים כדוג נמסו מלפני ה' מלפני אדון כל הארץ, ה' מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ, הכל קורס אין משען ומשענה ואין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים. אין לנו מי שיפרש לנו את התקופה, זו תקופה שביטלה לנו את כל התחזיות, אין תכניות, אין תכנונים, אין רצונות, אין שום דבר יציב ובטוח. שפת לא ידעתי אשמע, העבר אין והעתיד עדיין, אבל ההווה כהרף עין, זה הדבר היחיד שאנו צריכים לחטוף, להתחזק באמונה ומי שיחזיק חזק הוא שישרוד. כולם רואים ולא יודעים מה רואים, מי שאין לו אמונה והשקפה נכונה הוא פשוט אובד עצות, כפי שרבים רבים בעולם נאבדים ומתייאשים. המצרי והיהודי באותו כוס זה מים וזה דם, זה רואה צפרדעים וזה רואה כי אני ה' בקרב הארץ. מה המצרי מסוגל להבין, אצל אחד זה יאוש ואבדון ותסכול ומנסה להתלות על עלה נדף ומחקרים, משקיעים מליארדים ולא מוצאים קצה אור, ואצל השני זה לא הסתרה שבתוך ההסתרה, אלא קרבה שבתוך הקרבה, זו תקופת האמונה בחוש, שהקב"ה מכריח אותנו ומראה לנו אמונה בחוש, שיש מנהיג לבירה.

אנו צריכים להתבונן, הקב"ה מדבר אתנו כל יום, לכל אחד באופן אישי, זה לא מקרה, אין איפה לברוח, עברנו תקופה היסטורית שכל אחד נבחן לבדו, כל הסביבה מובדלת, אפי' אבות ובנים, כל אחד הוא חשוד, צריך לבדוק את הכל מהיסוד. כשהעולם שמר על טהרה כך

שיחה שנשלחה לבוגרי וידידי הישיבה הקד' הגרים באמריקה. אלול תש"פ

שלום לכם אחינו היקרים שבאמריקה,

מאוד קשה לדבר מתוך ריחוק פיזי במקום להיפגש מתוך קירוב לבבות וחמימות, ובמיוחד אנו כואבים מרחוק את המצב הכללי בארה"ב שיד ה' מנענעת את כולם ואין אף אחד יודע מה ילד יום. אבל הדבר היחיד היציב והקיים הוא התורה הקדושה, כי אין לנו שיוור אלא התורה הזאת.

אנו עומדים כעת להמליך את הקב"ה כפי שלא המלכנו מעולם, כי בעצם הוא עושה הכל ואנחנו אין לנו מעצמנו כלום, רק ההתבטלות המוחלטת. והנה כשאנו רואים בחוש כי אין עוד מלבדו, אין לאף אחד שום פתרון ושום תכנית, רק ליישר את הדעת ולחזור לעולם כפי שהקב"ה בראו ורוצה שהוא יתנהג, ואשריכם אחינו שבארה"ב שאתם מכינים את הכתר לבורא עולם. והרי אין מלך בלא עם, ובלי אחדות אין ערך לעם, ואחדות זה לא רק לא לריב, אלא אחדות מלאה, כפי שהקב"ה רוצה להכין אותנו לתקופה של ה' אחד ושמו אחד. ואין אחדות כמו קשר של תורה. ואיפה יש קשר כזה, כשכולם מתאחדים יחד בלימוד דבר אחד ושלם.

וברור שכל התקופה הזו אינה במקרה, אלא כל מה שהקב"ה עשה הכל בשביל ישראל ובשביל בני התורה שנקראו ראשית. אנו ודאי על סף הגאולה ממש, וצריך להתכונן לחטוף זכויות, כמה שיותר תורה וחסד וציפיה לגאולה.

מה נאמר ומה נדבר, מי יכול לפתוח פה בתקופה נוראה כזו, דור תהפוכות, מחוץ תשכל דבר ומחדרים אימה, שרואים בחוש כי הוא לבדו ימלך נורא הס מפניו כל הארץ, אין לאף אחד שום כח ופתרון, לפניו יכרעו כל בך למען תדע כי לי הארץ. אבל ודאי הקב"ה רוצה לחזק

לא הבעיה שלו, האסון שלו הוא שלא לוקח תרופות. בראתי לו תורה תבלין, מה אתה מחפש כל מיני סגולות, לימוד תורה ברציפות ובעיון וכמובן לימוד המוסר בהתבוננות, מוסר זה לא שיחות לא ועדים או התוועדות וקלטות, גם לא סדר מוסר, אלא התבוננות עצמית לקרב הדברים לעצמו.

והשלישית, כלל ידוע מהחזו"א שהספר מוסר הכי טוב הוא השר"ע. זה מחדד ומשנן, אבל לא תחליף לסדר מוסר, ויש יצה"ר עצום שנלחם בזה. אסיים בדברי החזו"א: למה אין היום רעק"א, כשרונות וגאונים כאלו, אמר החזו"א: יש כן, אבל יר"ש כמוהו אין, פחד.

יתן ה' שהזכות האדירה הזו תביא עוד ועוד זכויות להקים עולה של תורה, ונזכה כולנו לתחיית המתים, ונזכה שכשהקב"ה יראה שאנחנו מאוחדים בתורה ובמצוות שלו, הוא יגלה את מלכותו עלינו ויראו כל העולם כי ה' אלוקי ישראל מלך. תזכו כולכם לשנה טובה ומתוקה, לברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, לבריאות שלימה, לנחת מהילדים, שנזכה כולנו יחד לעשות רצון אבינו שבשמים, באהבה, בשמחה, ולראות את ישועת ה' במהרה בימינו.

על עצמו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות. ר"נ וואכטפוגעל כותב הכוונה שמעבירין ממנו גם את מידת הדין. להמליך את הקב"ה זה ע"י קבלת עול תורה. זה מה שאתם זוכים עכשיו לעשות, להתכונן למלכויות, להמלכה בראש השנה. זה הקידוש השם שאתם זוכים לעשות עכשיו בכל העולם.

שנית, והעצה הפשוטה לזה, איתא בגמ' דבעי קב חומטין, דהיינו לימוד המוסר, שזה המועיל ביותר. ומעשה בר"י גלינסקי שהיה בביאליסטוק ולא היה החברותא שלו מרוצה מלימודו כ"כ, שלחו לביהכ"נ "ליבע רחל" שילמד שעה מוסר ויחזור, בא לשם והיה הכל חשוך, עלה לעזרת נשים וראה נר קטן מבליח, ושמע ניגון ערב והולם לבבות, א"ר יהודה אמר שמואל שיננא שיננא האי עלמא כבי הילולא דמיא, כבי הילולא דמיא, חטוף ואכול חטוף ואכול, חטוף ושתי חטוף חטוף... זה היה קולו של הסטייפלר שפילח את לבו כחיצים, זה הספיק לו. שוכב אדם ל"ע בהדסה על ערש דוויה עומדים סביבו כל הרופאים, הפרופסור הזה אומר זה הלב, השני אומר שטף דם במוח, השלישי אומר חיידק, ה' ירחם, הרביעי איבוד נוזלים, מה עושים. מגיעה האחות ואומרת זו

שוב תורה, ואולי בכ"ז עוד משהו, אמר להתבונן בהשגחה פרטית. לימוד התורה, תשובה, וקבלת עול מלכות שמים. באור החיים (דברים ל, א) לימוד התורה הוא החלק הראשון בתשובה. ובקידושין (ל): אם אתם עוסקין בתורה אין אתם נמסרים בידו.

ר' אלחנן שואל בקובץ הערות: מדוע נאבק שרו של עשיו רק עם יעקב ולא עם אברהם ויצחק, אלא הכוונה היא שויתר הקב"ה על עבודה זרה וגיילוי עריות ולא על ביטול תורה. כששני צדדים נלחמים, נצחון אחד הוא לא סופי, אולי מחר הצד המנוצח יתגבר, אבל אם לוקחים לו את כלי הנשק הוא מנוצח לגמרי. יעקב עמוד התורה, השטן רצה לנצח ולקחת את התורה וזה היה נצחון מוחלט שלו. לכן עיקר מלחמת היצר היא על ביטול תורה.

ר' אלחנן אמר בשם החפץ חיים: היצה"ר מוכן שיהודי יצום ויתפלל כל היום, העיקר שלא ילמד תורה. בסדור הרש"ש כתוב את הדרשה שלו לפני תקיעות: ביטול תורה הוא העוון המקטרג בראש. בקדמונים מובא (בביאור הגר"א תחילת סימן תקפה): תקיעת שופר על התיבה לעורר זכות התורה. ברס"ג מטעמי השופר להזכיר מתן תורה. כל המקבל

Rosh Hashanah

PARSHA PREVIEW

Below is an English adaptation of this week's Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15

Coronating the King

Harav Hagaon Yaakov Moshe Katz shlita

Rosh Hashanah is such a special day — there's so much we can accomplish on this day, there's so much our *tefillos* can achieve, there's so much we can change and grow. It can be a day that will literally change our lives. So let us try to learn together some different ideas of ways that we can use Rosh Hashanah and turn it into a very meaningful day and a day that can really lift us up.

The Chofetz Chaim, in his *drashah* on Rosh Hashanah, cites the words in last week's *parashah*, Nitzavim: לא כי המצנה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלאות הוא ממך ולא רחקה הוא... כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו. The Ramban teaches that this is referring to the mitzvah of *teshuvah*. We may feel that it's so hard to do *teshuvah* — it may seem to be across the ocean, or in heaven, far away from us — but it's really much closer than we think. It is possible to do *teshuvah*.

With just a few steps — *charatah, kabbalah al ha'asid, vidui* — a person can become a *baal teshuvah*.

This *yesod* of קרוב אליך הדבר מאד can change the lives of every one of us. On this meaningful day of Rosh Hashanah, we can really lift ourselves up, and it's much, much closer than we think.

The question is, how are we able to do this? What can we do?

The Gemara (*Rosh Hashanah* 16) teaches:

בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בראש השנה - כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, שנאמר היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם, ובחג נידונין על המים.

The *baraisa* there asks, citing Rabbi Akiva: What can we do to be *zocheh b'din*? The truth is, the *avodah* that we have to do for each *din* is already there, in the *mitzvas hayom*:

מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח - מפני שהפסח זמן תבואה הוא; אמר הקדוש ברוך הוא: הביאו לפני עומר בפסח, כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות.

Pesach is a time of judgment for grain, so Hashem said to bring the *korban ha'omer*, and in that way the grain will be blessed. So the mitzvah of bringing the *omer* on Pesach is the source of all the *brachah* necessary to be *zocheh* in the judgment. The Gemara goes on to say that Succos is the time of judgment on the water, and through the mitzvah of *nisuch hamayim* we are blessed with rain. What do we do on Rosh Hashanah? How can we make the coming year full of *brachah*? The Gemara continues:

ואמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות. מלכיות - כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות - כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה - בשופר.

When Chazal instituted the Mussaf Shemoneh Esrei of Rosh Hashanah, they gave us the tools to merit a *shana tova*: When we recite *malchuyos, zichronos, and shofaros*, we can change our year and be *zocheh* to a good, blessed year. The question is, how are we *zocheh* to this by saying *Malchuyos, Zichronos and Shofaros*? How can we turn this into a pivotal point in our lives that will make a real change? We've said these words on many a Rosh Hashanah, but how can we make them more meaningful?

Knowing Teruah

On the *passuk* (*Tehillim* 89): אֲשֶׁר יִדְעֵי תְרוּעָה ה' בְּאוֹר פִּגְיָךְ יִהְיוּ כֹּהֵן: which we say after blowing the shofar, the Midrash wonders why the Jewish people are praised for "knowing *teruah*" — the *goyim* also know how to blow a *teruah*! The Midrash explains that the Jewish people know how to appease their Creator through blowing shofar, causing Him to move from the throne of judgment to the throne of mercy and grant them a good, blessed year.

But how does the shofar appease Hashem? Rashi on the above *passuk* reveals the secret:

יודעי תרועה - שיודעין לרצות את בוראם בראש השנה בתרועה שמסדרים עליה מלכיות זכרונות ושופרות.

We understand the meaning behind the blowing of the shofar, which is *kabbalas malchuyos, zichronos, and shofaros*. In the *tefillah*, Chazal transmitted to us the meaning of the shofar. Even this year, when Rosh Hashanah falls on Shabbos and we don't blow the shofar, we still have the aspect of תרועה — יודעי תרועה — the secret meaning of the shofar, through the *pesukim of malchuyos, zichronos, and shofaros*.

Just as when we learn the *parashiyos of korbanos* it's considered as though we brought a *korban*, when we say the *pesukim of malchuyos, zichronos, and shofaros* it's as though we have the shofar itself. Through knowing the *teruah*, the *passuk* continues, we go in the light of Hashem: ה' באור פניך יהלכנו.

This *passuk* conveys a tremendous revelation: that the *avodah* of Rosh Hashanah, through *malchuyos, zichronos, and shofaros*, brings a new light to our life, a new meaning in our life, a new understanding in our life. That's what causes the change in a person.

Throughout the month of Elul, and in Tishrei through Shemini Atzeres, we say the *kapittel* beginning: לָדָן ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי. Why do we say this *kapittel*?

One reason is that the Midrash (*Shocheh Tov*) says that the word אֹרֵי alludes to Rosh Hashanah, while וַיִּשְׁעֵי alludes to Yom Kippur. We can understand the connection between salvation and Yom Kippur, when we merit forgiveness and atonement, but how is light connected to Rosh Hashanah? Do we light a menorah on Rosh Hashanah? What light do we have then?

Furthermore, we have the mitzvah of *kabbalas ol malchus Shomayim* all year, so what is special about the *kabbalas malchus* on Rosh Hashanah?

On Rosh Hashanah a great revelation of light descends from Shomayim, through which a person can gain a new understanding and outlook on life. When he says the words of *malchuyos*, he can understand and feel the *malchuyos* in a way he can't feel the whole year. This is the light of Rosh Hashanah — אֹרֵי. It's an eye opener: You can be walking in the dark, stumbling, and suddenly someone turns on the light and you see the world from a whole different perspective. On Rosh Hashanah Hashem turns on the lights for us, enabling us to look at the world from a new outlook, an outlook that will change our life. What is that light? Rashi says it's *malchuyos, zichronos and shofaros*. That's ה' באור פניך יהלכנו. When we look at the world in a new light and see Hashem that is the King and He's running the world, it's a different world.

We can look at the world, see what's going on, and think that the government is in charge, and made a *gezeirah of hefker* in Eretz Yisrael — or we could look and say is that everything is from Hakadosh Baruch Hu. Corona is a certain thing that happened and it's spreading — we should see it as Hashem sending a message to us.

Two people can live in the same world, but one lives in darkness, while the other sees the light of *emunah*, the light of Hakadosh Baruch

Hu. So when we're saying *malchuyos* this Rosh Hashanah, we can really feel Hashem is the king. The whole world has been shaken up; Hashem showed the world Who's really in charge. And when it comes to this Rosh Hashanah we can fathom it and feel it in a way that we haven't felt it before. When we say the *pesukim of malchuyos* it's very *mesugal* to feel that "Hashem *melech*": He runs the world, He changes the world, He is behind everything in the world.

That's the first stage, but it's not enough to know it in your head — you have to live it and feel it: וַיִּדְעֵתָ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל לְבָבְךָ — because the heart is the king of the limbs, and when we have a feeling in our heart it changes our life.

Three Levels of Malchus

Rosh Hashanah is one of the Aseres Yemei Teshuvah, but how is it part of Aseres Yemei Teshuvah if we're not doing *teshuvah* for personal sins?

The answer is that the *avodah of teshuvah* starts way before. Why should I want to change and be different? Because there's a *din* coming up, and as soon as the *din* is over I'll be back to being myself. That is what happens to many people. But if I understand the world differently, and I recognize that Hashem is running the world and I'm totally dependent on Him for everything, then I'm living in a different world — I'm a different person! Then, even when the *din* is over, the change, עולמו יש קונה בשעה אחת, will endure forever.

We can be *zocheh* to an *ohr gadol*: ושמוך נורא על כל מה שבראת. Think about the times when you were worried, when you were sick, when you were really scared. During those moments, you really felt על כל מה שבראת ושמוך נורא על כל מה שבראת — and those moments are worth millions, because you really felt that you're in Hashem's hands.

There are two levels of *malchus*. The first one is when a king is appointed or a president is elected and everyone comes to cheer and give accolades. And there's a second, special level: If you talk to Hashem and say "Hashem *melech*," and you really mean it.

But then there's another level: that of the person who begs at the king's feet and says, "The authorities are after me — please pardon me! If not, I can spend 25 years in prison. Please help me! Take me out of jail!"

If someone is begging Hashem, "Please save my life," that's a much higher level of *malchus*.

On Rosh Hashanah the *sifrei chaim* and *sifrei meisim* are open. We've seen this year so many shocking deaths; we've seen people's *parnassah* shaken up. We really feel this year the וּמִי יִשְׁלֹם — who will rest, who will want to go places and can't go, whose weddings will be ruined, who won't have what they thought they would have. We've been shaken up this year; we see Hashem runs the world. We really have to beg Hashem — let's get on our hands and knees, figuratively, and pour our hearts out to Hashem. That's the second level of *malchus*, that of someone who's bowing down to the *melech*.

The third level of *malchus* of soldiers who work in the army of the king: they give their life for the king, they fight for him, they give him their all. That's the third level of *malchus*: Akeidas Yitzchak and Avraham. That's

what we say in *zichronos*, in their merit, and when we continue their way that's the third level of *malchus*. True, we don't have any Akeidah in our times, but when a person is *shomer Torah u'mitzvos* — he doesn't steal, he doesn't lie, he acts with integrity, he displays good *middos* in dealing with his family and the people around him, he comes and learns *sedarim* and davens like a mentch, he's giving his life for Torah and mitzvos — that's the Akeidah, that's a continuation of the way of the Avos, that's *mesirus nefesh*, and that stirs the *zechus Avos*. That's the third level of *malchus*: "Hashem, I'm willing to work for You! I'm willing to give to You!"

The recitation of *malchuyos* should be with the depth of understanding of what *malchuyos* means: we're begging for our life, and everything about our year is being decided. Every pleasure and every pain, health, sickness, *panassah* — everything. The third level is to be *mekabel* His *malchus* and resolve to do His will, but it's not the kind of *kabbalas malchus* in which a person thinks, "Nebach, I'm forced to work for this king." It's a *kabbalas malchus* with happiness, because we know the King we work for is so good to us. Hashem gives us Torah and mitzvos to be *meitiv* to us: אשרי איש אדם יתאמץ בך שלא ישכחך ובן אדם יתאמץ בך, Hashem is the source of life and *brachah*, so we're *mekabel* his *malchus* happily and willingly. We give of ourselves because we know it's the best thing in the world.

Those are the three levels of *malchus*, each of which we can connect to. When we think about this, it can change our life and we can walk out different people, and that causes that we should be *zocheh* to a good year.

The Maharil Diskin davened Mussaf the whole day; when he finished his

silent Shemoneh Esrei they started Minchah. Rav Yosef Chaim Sonnenfeld asked him, "Which kavanos do you have?" He thought he would say the *kavanos* of the Arizal, or *kabbalah*, or other secrets, but the Maharil Diskin answered, "*Peirush hamilim*." These words are an *ohr gadol*. They can change your life, enhance your life, and lift you up. Say it with feeling: "Hashem Elokeinu!" True, you've said it so many times, but this time it can penetrate so deeply — it can light up your life, light up who you are as a person, light up the way you look at the world, light up the way you understand Torah and mitzvos. Your future *hatzlachah* is dependent on your Torah and mitzvos, and you can feel it so deeply. That will help you take the steps to go in the right direction and improve your Torah and mitzvos. That's the first type of *teshuvah*.

Together, we should be a nation of יודעי תרועה, davening Mussaf in a way we've never davened before. Every year it gets better. Our *tefillos* should ascend *l'ratzon* before Hashem, and cause Him to move from the throne of judgment, which we've seen in the world so strongly. Of course, we've seen loads of chessed too, but there's also sickness, *din, galus*. Hashem should hear the voice of our heart, of יודעי תרועה, and bring a *shana tova u'mevoreches* to every individual and to Klal Yisrael as a whole.

The beautiful words that come out of our mouths — אמרו לפני מלכויות — and the feelings that emerge from our hearts should create a *kesser malchus* for Hakadosh Baruch Hu, and we should merit speedily that His Name should be revealed upon us as He gathers us from *galus*.

You should all be *zocheh* to a *gut, gebentched yahr*.